

—1929« (1971, u suradnji s P. Strčićem), »Bratovština sv. Ivana Krstitelja — Kapari — u Vrbniku 1323—1973. i druge bratovštine na Krku« (1975), »Otok Krk kroz vječekovec« (1977, u suradnji s I. Žicom), »Otok Krk — kolijevka glagolice« (1981) i »Vrbnik nad morem. Od početaka do propasti Austro-Ugarske« (1981). U svojim radovima naročito se osvrće na glagoljašku prošlost najvećeg otoka na Jadranu, te u vezi s njime i nekim susjednim otočnim i kopnenim područjima; osobito je zaslužan za otkrivanje ekonomskog i socijalnog položaja maloga primorskog puka u prošlosti. Mihovil Bolonić bio je i vrlo aktivni društveni radnik, sudjelujući ne samo u nizu akcija Katoličke crkve u nas već i u okviru SSRNH, a također se iskazao i kao zaslužan član Povijesnog društva o. Krka Saveza povijesnih društava Hrvatske.

Petar Strčić

OLEG MANDIĆ

Zaslužni sveučilišni profesor, pravnopovijesni znanstvenik i dugogodišnji član uredništva »Historijskog zbornika« Oleg Mandić, rođen je 14. studenoga 1906. u Trstu, a umro je 20. svibnja 1979. u Zagrebu. Školovao se u Voloskom, Rusiji i Engleskoj, Zagrebu, Sušaku, Beču i Sieni, gdje je 1929. doktorirao pravo. Živo sudjeluje u očuvanju nacionalnih i klasnih interesa hrvatskoga svijeta u Istri, ugroženog u periodu fašizma. Tada je Mandić radio u advokatskoj kancelariji svog oca. Uskoro nakon izbijanja rata, Mandić postaje suradnik NOB-a a 1943. prelazi na oslobođeni teritorij (npr. god. 1944. bio je tajnik Crvenog križa Hrvatske). Poslije rata je šef Protokola Kraljevskog namjesništva, član Oblasne skupštine Istre, načelnik Ministarstva pravosuđa NRH, a od 1946. do umirovljenja 1977. bio je profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu (istodobno je predavao i na više drugih visokoškolskih ustanova). Osnovni mu je nastavni predmet bio sociologija te teorija države i prava, iz kojih je oblasti dao znatan broj znanstvenih i stručnih radova. Također, veći broj radova objavio je i o religiji, te o pravnopovijesnim problemima srednjovjekovne Hrvatske (naročito o kvarnersko-starskom području). Objavio je knjige (autor ili koautor): »Od kulta lubanje do kršćanstva. Uvod u historiju religije«, »Kaste u historiji društva«, »Država i pravo«, »Uvod u opću sociologiju«, »Svijet i život u legendama«, »Postanak i odumiranje nacije«, »Pregled dijalektičkog materializma«, »Leksikon judaizma i kršćanstva«, »Sistem i interpretacija prava«, »Političkopravne kronike svijeta«, »Rječnik sociologije i socijalne psihologije«, »Država«, itd. (neka djela su izdana i u nekoliko izdanja). O radu Olega Mandića dovoljno je reći još i ovo: jedan je od rijetkih jugoslavenskih znanstvenika koji je već za života doživio da se u inozemstvu obrane doktorske disertacije s temom o njegovu sociološkom djelu.

Petar Strčić

JOSIP NAGY

U red najznačajnijih hrvatskih odnosno jugoslavenskih znanstvenih radnika ubraja se Josip Nagy (Pag, 10. 2. 1884 — Zagreb, 28. 1. 1981). Još u doba Austro-Ugarske završio je dvije visoke škole u Francuskoj — političkih znanosti i paleografsko-arhivsku. Zaposlivši se, započeo je odmah raditi na samim izvorima. Neko je vrijeme bio direktor Arhiva u Zadru, a jedno vrijeme je radio i u Arhivu Ministarstva finansija u Beču. Od 1919. radi u Zagrebu, te znatan trud ulaže u koncepciranje moderne arhivske službe. Naročito je ulagao napore u stvaranje preduvjeta, a onda i samo sklapanje sporazuma između Kraljevine SHS i Austrije o izvršenju senžermenskog ugovora iz 1923. godine o razgraničenju građe. Nagy je bio opuno-

moćeni predstavnik Kraljevine SHS na tim pregovorima; na žalost, rezultati međudržavnih pregovora nisu uspješno realizirani sve do danas. Nagy se bavio i pomoćnim povijesnim znanostima, naročito diplomatikom i paleografijom, pa je objavio više radova o ispravama iz razdoblja rane srednjovjekovne hrvatske države. Objavio je i niz radova u vezi sa spomenutim razgraničenjem grade. Pred drugi svjetski rat bio je direktor tadašnjeg Državnog arhiva (danas Arhiva Hrvatske), te urednik njegova »Vjesnika«. Dr Josip Nagy je znanstvena ličnost o kojoj, međutim, još nije sve rečeno, te nedostaje temeljita analiza i valorizacija njegova opsežnog i značajnog djela.

Damir Zagotta

IVAN ŽIĆ

Ivan Žić rođen je 9. rujna 1906. u Puntu na o. Krku. Završio je teologiju u Splitu (1933); iste godine započeo raditi u Krku, gdje je i umro 20. veljače 1984. Od 1936. do 1954. bio je tajnik Biskupskog ordinarijata, te kancelar do 1979; od 1964. do umirovljenja 1979. bio je i generalni vikar Krčke biskupije. God. 1980. imenovan je kanonikom-dekanom obnovljenoga krčkog Stolnog kaptola. Bio je i papin prelat, s naslovom monsinjor. Antifašistički opredijeljen, odupro se talijanskom okupatoru, te je već 1941. utamničen u Rijeci i Trstu, pa interniran u Italiji i u zabačenom dijelu o. Krka do kapitulacije Italije 1943.; u zatvorima i progonstvu teško je obolio. Prvih godina poslije rata angažirao se na zaštiti spomenika na Krku, surađujući u više navrata, npr. s akademikom Androm Mohorovičićem i drugima na velikim istraživanjima (iskopavanjima) antičke baštine. Jedan je od osnivača Povijesnog društva o. Krka Saveza povijesnih društava Hrvatske, te dugogodišnji član Upravnog odbora. Bio je dobar stručnjak perioda antike i srednjega vijeka. zajedno s M. Bolonićem objavio je knjigu »Otok Krk kroz vječove« (1977), a samostalno niz rasprava i članaka (u izdanjima JAZU, u »Krčkom zborniku« Povijesnog društva o. Krka, itd.), od kojih su značajniji: »Ubikacija rimskog groblja i neki drugi problemi u Krku«, »Romanička crkva Majke Božje od zdravlja u Krku«, »Kompleks Katedrale — Sv. Kvirin u Krku«, »Gradske zidine i ulice u Krku«, »Naseljavanje Dubašnice i Poljica u 15. st.«, »Podaci o orguljama Katedrale i ostalom muzičkom životu u Krku«, te više radova (samostalno ili u koautorstvu) o arhivima Krčke biskupije i Stolnog kaptola. U »Biobibliografskom leksikonu Hrvatske«, sv. 1, objavio je desetak jedinica. Za svoj rad dobio je i visoko priznanje socijalističke zajednice — kao naročito zasluznoj ličnosti u oblasti znanosti i kulture Izvršno vijeće Sabora SRH dodijelilo mu je specijalnu mirovinu.

Petar Strčić

H I S T O R I J S K I
Z B O R N I K

GODINA XXXVIII (1)

1985.

HISTORIJSKI ZBORNIK GOD. XXXVIII(1) str. 1—342, Zagreb 1985.

IZDAVAČ: Savez povijesnih društava Hrvatske

R E D A K C I J S K I O D B O R

Mirjana GROSS, Zagreb

Ivan KAMPUŠ, Zagreb

Tomislav RAUKAR, Zagreb

Petar STRČIĆ, Zagreb

Bernard STULLI, Zagreb

G L A V N I I O D G O V O R N I U R E D N I K

Ivan KAMPUŠ

L E K T O R

i

K O R E K T O R

Branko ERDELJAC

Adresa uredništva:

Savez povijesnih društava Hrvatske
Zagreb, Filozofski fakultet, Ul. Đure Salaja 3

Časopis izlazi jednom godišnje

Preplate i narudžbe šaljite na adresu:

Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb, Krčka 1

Cijena ovog broja iznosi 1000 din.

Izdavanje časopisa sufinancira

Samoupravna interesna zajednica za znanstveni rad SRH — VII.
Tisak Štamparskog zavoda »Ognjen Prica« u Zagrebu — svibanj 1986.